

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W SUWAŁKACH ZA ROK 2015
ORAZ PRZEDSTAWIENIE
POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ I PIECZY
ZASTĘPCZEJ
NA ROK 2016**

Suwałki, luty 2016 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SUWAŁKACH ZA 2015 ROK

Zakres odpowiedzialności i działania Ośrodka wynika z przepisów ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

Jako bezpośredni realizator pomocy społecznej w Mieście Suwałki według stanu na 31 grudnia 2015 r. Ośrodek zatrudnił 168 osób, w tym:

- 1) 69 osób finansowanych w ramach dotacji celowej Wojewody Podlaskiego,
- 2) 99 osób finansowanych z budżetu samorządowego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie sprawozdawczym realizował zadania pomocy wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych ustaw:

1. Należące do właściwości powiatu poprzez:
 - 1) pełnienie funkcji organizatora pieczy zastępczej;
 - 2) wspieranie rodzin zastępczych opieką koordynatora;
 - 3) kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych;
 - 4) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu miasta umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów;
 - 5) pomoc pieniężną z tytułu pokrywania kosztów utrzymania dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych;
 - 6) pomoc pieniężną i w naturze usamodzielnianym wychowankom opuszczającym zastępcze formy opieki rodzinnej;
 - 7) prowadzenie mieszkań chronionych;
 - 8) wypłatę wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym oraz kosztów utrzymania mieszkań;
 - 9) rehabilitację społeczną i zawodową (środki PFRON).
2. Z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:
 - 1) obsługa Powiatowego Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności;

3. Na szczeblu gminy z zakresu zadań zleconych:
 - 1) specjalistyczne usługi opiekuńcze;
 - 2) prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób Psychiczenie Chorych i Niepełnosprawnych Intelakualnie;
 - 3) świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne;
 - 4) fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych;
 - 5) zasiłek dla opiekuna;
 - 6) ubezpieczenia zdrowotne osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne;
 - 7) ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych;
 - 8) dodatki energetyczne.
4. Z zakresu zadań własnych gminy:
 - 1) zasiłki stałe;
 - 2) zasiłki i pomoc w naturze;
 - 3) gorące posiłki, w tym dożywianie dzieci i młodzieży - realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
 - 4) usługi opiekuńcze;
 - 5) schronienie (noclegownia/ hostel);
 - 6) sprawienie pogrzebu;
 - 7) ubezpieczenia emerytalno - rentowe;
 - 8) ubezpieczenia zdrowotne osób pobierających zasiłki stałe;
 - 9) kierowanie i odpłatność za pobyt mieszkańców miasta Suwałk w domach pomocy społecznej;
 - 10) wsparcie rodzin pomocą asystenta;
 - 11) pomoc z zakresu interwencji kryzysowej;
 - 12) przewóz osób niepełnosprawnych.
5. Inne działania Ośrodka:
 - 1) realizacja programu PFRON „Aktywny Samorząd”;
 - 2) prowadzenie grup korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
 - 3) realizacja Programu Aktywizacji i Integracji (PAI);
 - 4) partnerstwo z Centrum Integracji Społecznej w Suwałkach w zakresie rekrutacji uczestników oraz ponoszenia kosztów ubezpieczenia zdrowotnego;
 - 5) wypłata dodatku energetycznego;
 - 6) udział w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD);
 - 7) organizacja prac społecznie użytecznych oraz zatrudnienia wspieranego;

- 8) pomoc dla kombatantów;
 - 9) partnerstwo z komendą Miejską w Suwałkach w realizacji programu „Nie bądźmy obojętni” kontynuacja działań na rzecz osób bezdomnych w ramach „Studenckich Punktów Informacyjnych”;
 - 10) realizacja projektu „Przygoda z Jaćwingami”
 - 11) realizacja projektu „Noclegownia moim domem”
 - 12) VIII Regionalny Bal Andrzejkowy
 - 13) akcje społeczne.
6. Pozostała działalność związana z merytoryczną obsługą zadań oraz utrzymaniem budynków MOPS - rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej - w 2015 r. wydatkowano łącznie 4.665.403,86 zł, w tym 39.661 zł z PFRON (*wzrost o 124.179,44 zł*).

I. POMOC ŚRODOWISKOWA

Świadczenia w ramach pomocy społecznej obejmują realizację zadań zleconych gminom zadań własnych gminy/ powiatu oraz zadań objętych programami rządowymi.

Adresatami działań pomocy społecznej są osoby i rodziny z grup szczególnego ryzyka. Pomoc społeczna ma nie tylko wspierać rodzinę, ale także reagować na nowe sytuacje, w których się ona znalazła.

Celem pomocy społecznej jest:

- 1) zaspokajanie uzasadnionych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- 2) umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) doprowadzanie w miarę możliwości do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Praca Ośrodka Pomocy Społecznej ukierunkowana jest w szczególności na:

- 1) pomoc finansową;
- 2) pomoc rzeczową;
- 3) pomoc instytucjonalną;
- 4) pomoc w formie usług opiekuńczych;
- 5) poradnictwo specjalistyczne;
- 6) pracę socjalną polegającą na aktywizowaniu i wzmacnianiu zdolności do wypełniania ról społecznych i zawodowych z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji;
- 7) wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze pomocą asystenta rodzin;
- 8) wsparcie rodzin zastępczych opieką koordynatora rodziny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach zatrudniał 36 pracowników socjalnych do realizacji zadań gminy. Statystycznie na jednego pracownika przypada ok.1929 mieszkańców. Miasto podzielone jest na 23 rejony opiekuńcze.

W 2015 roku do Ośrodka wpłynęło 7.226 wniosków (*spadek o 1628*) o udzielenie pomocy

w formie zasiłków stałych, gorących posiłków, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych, umieszczenie w domu pomocy społecznej, skierowanie do ośrodków wsparcia oraz pomocy usamodzielnianym wychowankom.

Bezpośrednio świadczeniami pomocy objęto 2.633 (*spadek o 291*) środowiska rodzinne liczących 6.283 osoby (*spadek o 1042*). W 385 przypadkach (*spadek o 218 środowisk*) były to środowiska wymagające interwencji socjalnej, które po raz pierwszy zwróciły się o wsparcie z pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni, załatwiając sprawy podopiecznych w środowisku, przeprowadzili 8.456 rodzinnych wywiadów środowiskowych (*spadek o 1599*).

Najczęstsze powody udzielania pomocy to:

1) ubóstwo	- 1 652 rodziny;
2) bezrobocie	- 1 224 rodziny;
3) niepełnosprawność	- 1 223 rodziny;
4) długotrwała choroba	- 1 039 rodzin;
5) bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	- 734 rodziny;
6) potrzeba ochrony macierzyństwa	- 184 rodziny;
7) alkoholizm i narkomania	- 154 rodziny;
8) bezdomność	- 169 osób.
9) przemoc w rodzinie i pomoc interwencyjna	- 42 rodziny;
10) trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	- 55 osób;
11) zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe	- 6 osób.

Znaczącą formą pomocy jest praca socjalna, którą objęto 1 665 środowisk rodzinnych (*spadek o 881 środowisk*), w 140 zastosowano kontrakt socjalny. Praca socjalna kierowana jest przede wszystkim do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (niski poziom wykształcenia, brak pracy, niewydolność opiekuńczo - wychowawcza, trudności w pełnieniu ról społecznych) .

Pomoc w postaci pracy socjalnej polegała w szczególności na:

- 1) działaniach na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, w tym systematyczną pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, wsparcie w rozwiązywaniu problemów przemocy, uzależnień itp.;
- 2) poradnictwie w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i sprawach życiowych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych;
- 3) wspieraniu aktywnej integracji i zdolności do pełnienia ról społecznych i zawodowych przy wykorzystaniu instrumentów aktywizacji społecznej zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej;
- 4) pomocy w uzyskaniu niezbędnych środków do życia przy wykorzystaniu posiadanych umiejętności i uprawnień, m.in. w uzyskaniu świadczeń emerytalno – rentowych, uzyskaniu bądź podwyższeniu alimentów, rekomendowaniu do uzyskania wsparcia ze środków organizacji pozarządowych, opiniowanie w sprawach uzyskania pomocy finansowej ze środków Państwowego Funduszu Kombatantów oraz kwalifikowanie do prac społecznie

użytecznych;

- 5) dążeniu do zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym pomoc w złożeniu wniosku o przydział mieszkania, w spłacie należności czynszowych, uzyskaniu dodatku mieszkaniowego, energetycznego, w zapewnieniu schronienia w ośrodkach wsparcia itp.

Realizując zadania związane z pracą socjalną, pracownicy Ośrodka systematycznie współdziałali z innymi jednostkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, sądami, policją, szkołami, organizacjami pozarządowymi, parafiami oraz uczestniczyli w spotkaniach interdyscyplinarnego zespołu i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy.

W wyniku podejmowanych działań w ramach pracy socjalnej 292 rodziny (*o 169 więcej*) usamodzielniało się (w tym 99 podjęło zatrudnienie, 20 wyemigrowało, 24 uzyskało świadczenia z innych systemów zabezpieczenia społecznego, natomiast pozostali uzyskali dochody przewyższające kryterium dochodowe).

Uzupełnieniem pracy socjalnej w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze była **pomoc i wsparcie 2 asystentów rodziny** - którzy ogółem objęli opieką 24 rodziny (w tym 2 nowe środowiska), z czego 16 to rodziny wielodzietne.

Głównym problemem jest bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego z jednocześnie występującym ubóstwem, bezrobociem, alkoholizmem, niepełnosprawnością, przemocą, potrzebą ochrony macierzyństwa, długotrwałą chorobą. Powyższe problemy przyczyniały się m.in. do zaburzeń prawidłowego funkcjonowania tych rodzin w środowisku.

Praca asystentów nakierowana była głównie na pomoc rodzinie w rozwiązywaniu codziennych problemów. Asystenci monitorowali środowiska, nawiązali współpracę z sądami, kuratorami, pedagogami, wychowawcami, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, ZBM, PUP, PGK, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin i poprawy funkcjonowania społecznego, a także do aktywizacji zawodowej poprzez dostarczanie ofert pracy, jak również na wykorzystywaniu zasobów własnych w celu poprawy sytuacji socjalno – bytowej poprzez uzyskiwanie przysługujących świadczeń typu np. dodatek mieszkaniowy, świadczenia rodzinne, stypendia socjalne, KDR itp. Ponadto asystenci prowadzili bieżącą współpracę z koordynatorami rodzin zastępczych współuczestnicząc w opracowywaniu planu pracy z dzieckiem oraz uczestniczyli w 11 posiedzeniach zespołu ds. oceny dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. W odniesieniu do 6 rodzin dotkniętych przemocą zainicjowały spotkania grup roboczych w celu podjęcia interdyscyplinarnych działań. Uczestniczyły w 12 posiedzeniach grup roboczych. Na wniosek Sądu Rodzinnego sporządzili 36 opinii dotyczących rodziny i jej członków oraz 2 pisma do Sądu informujące o sytuacji w rodzinie, jak również sporządzono 1 wniosek o wgląd w sytuację

dziecka. Asystenci uczestniczyli w 2 posiedzeniach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach, sporządzili także wniosek do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe oraz leczenie psychiatryczne, ze względu na postępujące problemy alkoholowe w rodzinie. W wyniku powyższych działań 2 osoby ukończyły leczenie odwykowe. W dalszym ciągu z pomocy terapeutów korzystają 4 osoby. W sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin asystenci podjęli 7 działań interwencyjnych oraz zaradczych.

W związku z trudną sytuacją materialną w rodzinach objętych wsparciem asystenci 16 rodzinom zorganizowali pomoc, poprzez dostarczenie im żywności i odzieży.

Na dzień 31.12.2015 r. asystenci z 7 rodzinami zakończyli współpracę:

- z 3 rodzinami ze względu na zaprzestanie współpracy,
- z 1 rodziną ze względu na brak efektów,
- z 3 rodzinami ze względu na zmianę miejsca zamieszkania.

W dalszym ciągu prowadzona jest praca z 17 rodzinami, które są zainteresowane dalszą pomocą oraz współpracą.

W wyniku podejmowanych działań w 2015 roku żadnej z rodzin będącej pod opieką asystenta rodziny dzieci nie zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Asystenci udzielili pomocy w napisaniu 3 wniosków o przywrócenie władzy rodzicielskiej.

Dzięki staraniom rodziny oraz asystenta 10 małoletnich dzieci powróciło do rodzin biologicznych:

Na realizację zadania wydatkowano środki w wysokości **90.465,48 zł** (rozdział 85206), w tym *pozyskano kwotę 35.479,01 zł w ramach rządowego programu „Asystent rodziny”*.

Ponadto w wyniku prowadzonej działalności realizowano następujące formy pomocy:

Zadania zlecone gminy/ powiatu

W 2015 r. zadania z zakresu pomocy społecznej Ośrodek realizował poprzez:

- 1) **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, którymi objęto 43 osoby (wzrost o 2) z zaburzeniami psychicznymi, a koszt usług świadczonych przez 9 opiekunek specjalistycznych wyniósł 313.094,71 zł (rozdział 85228 - *Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze*);
- 2) **ubezpieczeniami zdrowotnymi** objęto 473 osoby pobierające zasiłki stałe. Wydatkowano na ten cel kwotę 185.024,31 zł (rozdział 85213 – *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne*);
- 3) w trybie decyzji administracyjnej nadano 102 osobom (wzrost o 20) **uprawnienia do świadczeń z opieki zdrowotnej** finansowanych ze środków publicznych – wydatkowano kwotę 7.650 zł (rozdział 85195);
- 4) prowadzenie i utrzymanie **Środowiskowego Domu Samopomocy** - od grudnia 2005 r. funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Ośrodka Środowiskowy Dom Samopomocy Społecznej dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intelaktualnie. Zadaniem Domu jest zapewnienie oparcia społecznego pozwalającego uczestnikom

na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnianie i integrację ze środowiskiem rozumianą jako przywracanie możliwości pełnienia ról społecznych. Od lipca 2006 r. zwiększono liczbę uczestników do 35. W 2015 r. z usług domu skorzystało 45 osób (w tym 1 całkowicie niezdolna do samodzielnej egzystencji). Zajęcia z uczestnikami prowadzono w 7 pracowniach terapeutycznych: muzycznej, techniczno - plastycznej, terapii ruchowej, komputerowej, życia codziennego, rękodzieła i ceramicznej. Prowadzono poradnictwo psychologiczne, obejmujące ocenę stanu psychicznego, terapię indywidualną i grupową, treningi zachowań, psychoedukację rodzin itp. Świadczone prace socjalną. Zapewniana jest także opieka pielęgnarska obejmująca pierwszą pomoc przedlekarską, edukację zdrowotną, współpracę z lekarzami i rodzinami uczestników, zabiegi higieniczno-medyczne i fizykalne, uczestnikom zapewniano pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia. Zajęcia dydaktyczne i reedukacyjne prowadzone były przez pedagoga. Niesamodzielnym uczestnikom świadczone usługi opiekuńcze m.in. karmienie, pojenie, czynności higieniczno-sanitarne, itp. Wszystkie podejmowane działania miały na celu uruchomienie procesu zmian, poprawę stanu psychicznego i fizycznego, poprawę funkcjonowania w codziennym życiu, jak również nabywanie umiejętności radzenia sobie z chorobą. U wszystkich uczestników nastąpiła poprawa funkcjonowania społecznego i zaradności życiowej. Zespół wspierająco - aktywizujący odbył 12 posiedzeń, na których opracowywano, oceniano i modyfikowano indywidualne plany działań.

Integracja społeczna ze środowiskiem lokalnym odbywała się poprzez organizację wielu cyklicznych spotkań okolicznościowych m.in. obchodów Podlaskich Dni Rodziny i Regionalnego Balu Andrzejkowego dla osób niepełnosprawnych „Czary mary – zmieniamy świat na weselszy” o charakterze ponadregionalnym z udziałem uczestników innych ośrodków, ich rodzin i najbliższych, a także władz miasta i lokalnych organizacji.

Na bieżącą działalność w 2015 r. wydatkowano kwotę **435.965,87 zł** (spadek o 53.428,28 zł) z dotacji wojewody (rozdział 5203 – ośrodki wsparcia)

Reasumując, na realizację zadań zleconych z zakresu środowiskowej pomocy społecznej wydatkowano łącznie w 2015 roku kwotę **941.734,89 zł** (spadek o 144.157 zł), w tym na:

- 1) specjalistyczne usługi opiekuńcze – 313.094,71 zł;
- 2) ubezpieczenia zdrowotne osób pobierających zasiłki stałe – 185.024,31 zł;
- 3) koszty wydania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 7.650 zł;
- 4) prowadzenie i utrzymanie Środowiskowego Domu Samopomocy – 435.965,87 zł.

Zadania własne gminy

Zadania własne z zakresu pomocy społecznej realizowane były poprzez:

Świadczenia obligatoryjne

1. **Zasiłki stałe** – przyznano 545 osobom (spadek o 17 osób) – 5.144 świadczeń na kwotę 2.192.146,77 zł (spadek o 29.853 zł - rozdział 85216 – zasiłki stałe);
2. **Zasiłki okresowe** - przyznano 959 rodzinom (spadek o 194) – 4.718 świadczeń na kwotę

1.465.672,67 zł, (spadek o 314.139 zł - dofinansowanie do zadań własnych gminy z budżetu wojewody stanowiło kwotę 1.437.695,72 zł), w tym:

- 1) 733 rodziny - z powodu bezrobocia - 1.277.477,67 zł;
 - 2) 64 rodzinom - z powodu długotrwałej choroby – 45.509 zł;
 - 3) 76 rodzinom - z powodu niepełnosprawności – 62.234 zł;
 - 4) 86 rodzinom – z innych powodów – 80.452 zł.
3. W ramach **Programu wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”** – pomoc realizowano w postaci: gorących posiłków dla uczniów i dzieci przedszkolnych, zasiłków na zakup żywności lub pomocy rzeczowej, posiłków wydawanych w 7 punktach miasta, dowóz do miejsc zamieszkania osób niepełnosprawnych, starszych i chorym oraz w zakresie doposażenia stołówek szkolnych. Udzielono jej **4.069 osobom** (spadek o 882) na kwotę **2.100.000 zł**, z tego:
- z budżetu wojewody - 1.680.000 zł (spadek o 98.820 zł);
 - z budżetu samorządowego – 420.000 zł (spadek o 101.180 zł - rozdział 85295).

Udzielona pomoc obejmuje następujące formy:

- 1) **gorące posiłki** - przyznano 2.011 osobom (spadek o 465) na kwotę 1.043.315 zł, w tym:
 - a) 432 dzieciom w wieku przedszkolnym na kwotę 114.519 zł,
 - b) 1093 uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej na kwotę 606.079 zł,
 - c) 212 osobom dorosłym chorym, niepełnosprawnym na kwotę 238.519 zł,
 - d) 263 uczniom objętym dożywianiem na podstawie decyzji dyrektorów szkół na kwotę 84.198 zł;
- 2) **dowóz posiłków** do 27 osób chorych i niepełnosprawnych, koszt dowozu wyniósł 14.392 zł (5 757 świadczeń);
- 3) **zasiłki celowe** na zakup posiłku lub żywności przyznano 2 879 osobom w rodzinach na kwotę 1.037.284 zł;
- 4) **świadczenia rzeczowe** - udzielono 7 rodzinom, ich koszt wyniósł 5.009 zł;
4. **zapewnienie noclegu** - udzielono 46 osobom i wydatkowano 57.758,88 zł (rozdział 85203);
5. **Pokrywanie kosztów schronienia** bezdomnych mieszkańców Suwałk na terenie innych gmin (24 osoby/3920 świadczeń) – 52.220,42 zł (rozdział 85214);
6. **Sprawienie pogrzebu** – 8 osób, wydatkowano kwotę 27.084,20 zł (rozdział 85214);
7. **Usługami opiekuńczymi** objęto 205 osób (spadek o 25), w tym:
 - 1) usługami pielęgnacyjnymi - 83 osoby;
 - 2) pomocą w prowadzeniu gospodarstwa domowego – 122 osoby.Koszt usług opiekuńczych wyniósł 1.567.318,05 zł, (wzrost o 122.856,48 zł - rozdział 85228).
8. **Program osłonowy w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2014 – 2020** przyjęty uchwałą nr XLV/487/2014 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 stycznia 2014 r. Adresatami działań są rodziny, których dochód przekracza 150% kryterium dochodowego, w szczególności: dzieci, uczniowie i rodziny dysfunkcyjne. Przewiduje

możliwość udzielenia pomocy w formie gorącego posiłku na zasadach częściowej odpłatności. Pomocy w formie gorącego posiłku udzielono **532 osobom** na kwotę **365.333,39 zł** (rozdział 85214). Odpłatność z tytułu przyznanych świadczeń wyniosła 107.059,93 zł.

9. **Ubezpieczenia zdrowotne uczestników Centrum Integracji Społecznej** realizujących indywidualne programy zatrudnienia socjalnego – składki opłacono za 25 osób, 139 świadczeń na kwotę 6.948,54 zł (rozdział 85213)

Świadczenia fakultatywne

1. **Zasiłki celowe** na zakup opału, odzieży, obuwia, zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, środków czystości, pokrycie kosztów leczenia – przyznano 1296 świadczeń (spadek o 389) na kwotę **343.365,45 zł** (spadek o 135.020,55 zł), w tym:
- 1) 1 235 zasiłków celowych na kwotę – 319.036,69 zł;
 - 2) 3 zasiłki specjalne w kwocie – 550 zł;
 - 3) 56 zasiłków na zasadach zwrotnych - 22.878,76 zł;
 - 4) 2 zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – 900 zł.

Ogółem na realizację zadań własnych gminy z zakresu środowiskowej pomocy społecznej wydatkowano kwotę **8.268.313,85 zł** (spadek o 529.900,34 zł), z tego:

1) zasiłki stałe	- 2.192.146,77 zł;
2) zasiłki celowe i pomoc w naturze	- 395.585,87 zł;
3) zasiłki okresowe	- 1.465.672,67 zł;
4) zapewnienie noclegu	- 57.758,88 zł;
5) realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	- 2.100.000,00 zł;
6) realizacja programu osłonowego w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2014-2020	- 365.333,39 zł;
7) koszty usług opiekuńczych	- 1.567.318,05 zł;
8) sprawienie pogrzebu	- 27.084,20 zł;
9) asystent rodziny	- 90.465,48 zł;
10) składki zdrowotne uczestników CIS	- 6.948,54 zł

2. **Pomoc osobom bezdomnym jako zadanie własne gminy**

- 1) organizacja schronienia poprzez:
 - a) zabezpieczanie 20 miejsc noclegowych dla mężczyzn przy ul. Sportowej 24 - koszt utrzymania 57.758,88 zł* - z noclegowni cyklicznie korzystały 46 osób–4547osobodni i 51 osób jednorazowo;
 - b) skierowanie 24 osób (1 kobiety i 23 mężczyzn) – do Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych „Monar - Markot” w Garbasie II (zgodnie z zawartym porozumieniem Ośrodek pokrywa koszty miesięcznego utrzymania skierowanej osoby dorosłej w wysokości 600 zł) – 3.920 osobodni - koszt 52.220,42 zł*
- 2) rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb bytowych w ramach ustawowych świadczeń. Są to szczególnie:

- a) gorące posiłki - zapewniono 74 osobom, w tym 7 osób z dowozem – 7219 świadczeń na kwotę 52.336,26 zł*;
- b) zasiłki celowe i pomoc w naturze - otrzymało 101 osób, 90 świadczenia – 31.283 zł* (głównie na uzyskanie dokumentów tożsamości, koszty przejazdu, zakup leków, środków higieniczno - sanitarnych, odzieży, obuwia i żywności i in.);
- c) zasiłki stałe - wypłacano 60 osobom – 245.229,17*;
- d) składki na ubezpieczenie zdrowotne - 60 osób – 22.070,63 zł*;
- e) zasiłki okresowe – 81 osób 286 świadczeń na kwotę 67.692,52 zł*;
- f) potwierdzenie prawa do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej - otrzymało 16 osób*.

**powyższe kwoty ujęte zostały w świadczeniach obowiązkowych i fakultatywnych zadań własnych i zleconych gminy*

Skala problemu na terenie miasta Suwałk

Bezdomność jest zjawiskiem wieloaspektowym obejmującym sferę społeczną, psychiczną i ekonomiczną.

W grupie bezdomnych odnotowano 169 osoby, w tym 5 kobiet, co stanowi 6,42% w odniesieniu do ogólnej liczby środowisk objętych pomocą (2633 rodzin). W ciągłym zainteresowaniu Ośrodka pozostaje 60 osób. Pozostali korzystali z świadczeń okresowych, jednorazowych, bądź wymagali potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych. Rozmiar zjawiska jest marginalny niemniej jednak skutki finansowe są dotkliwe i dość skomplikowane organizacyjnie.

Spśród 169 osób bezdomnych (*o 10 więcej*), które w 2015 r. zwróciły się o pomoc, 143 osoby (*o 6 więcej*) to mieszkańcy Suwałk.

W wyniku prowadzonej pracy socjalnej w 2015 r. – 1 osoba realizowała indywidualny program zatrudnienia socjalnego w CIS, 1 osoba wykonywała prace społecznie - użyteczne, 43 osoby podejmowały prace dorywcze w sezonie letnim, 8 podjęło terapię odwykową stacjonarną, 37 osób złożyło wnioski o przydział lokalu, 1 uzyskała lokal komunalny z zasobów ZBM, a 27 osób uzyskało źródła dochodu i zamieszkało w wynajętych lokalach mieszkalnych, bądź powróciły do środowiska rodzinnego. Uprawnienia emerytalne nabyła 1 osoba. W domach pomocy społecznej umieszczono 5 bezdomnych.

W wyniku powyższych działań liczba bezdomnych na dzień 31 grudnia 2015 r. zmalała do 110 osób.

Na pomoc finansową i w naturze osobom bezdomnym oraz utrzymanie noclegowni wydatkowano łącznie 528.59,86 zł*

II. INTERWENCJA KRYZYSOWA

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Ośrodek realizował następujące zadania:

1. Poradnictwo specjalistyczne

- 1) **poradnictwo psychologiczne** – indywidualne porady i konsultacje psychologiczne ukierunkowane na analizę i rozwiązanie zgłaszanych problemów – udzielono 410 porad, w tym również poza siedzibą Ośrodka 173 osobom (*wzrost o 56*),
- 2) **poradnictwo z zakresu prawa i procedur prawnych**, które dotyczyły pomocy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, postępowania w sprawach cywilnych, prawa karnego osobom uwięzonym w przemoc oraz znajdującym się w trudnych sytuacjach kryzysowych. Z poradnictwa skorzystało 139 osób . Udzielono 215 porad.
- 3) **poradnictwo socjalne** i ogólne - dostosowane do istoty problemu i jego nasilenia. Często jest to pierwszy kontakt osób znajdujących się w różnych sytuacjach kryzysowych lub osób drugich poszukujących możliwości uzyskania pomocy. Poradnictwo obejmuje także obszar pedagogiczny. Realizowane jest podczas kontaktów osobistych, telefonicznie lub pocztą elektroniczną: skorzystały 32 osoby - 39 kontaktów;
- 4) **poradnictwo z zakresu przeciwdziałania przemocy** polegające na omówieniu realizacji procedury „Niebieskie Karty” uzyskały 43 osoby- 43 porady.

2. Terapia i wsparcie rodzin doświadczających sytuacji kryzysowych

- 1) **terapia interwencyjna**, której celem jest osiągnięcie optymalnego poziomu funkcjonowania. Poprzedzona diagnozą w ramach poradnictwa, objęto: **7 osób, 29 sesji**;
- 2) **grupa wsparcia dla osób uwięzanych w przemoc** – prowadzona przez psychologów w oparciu o program służy pomocy i wsparciu w nabywaniu umiejętności przewycięzania przemocy w rodzinie. W pierwszej połowie roku zrealizowano 1 pełny cykl grupy wsparcia (28 spotkań), w sierpniu rozpoczęto kolejną edycję, po odbyciu jedenastu spotkań wstrzymano kontynuowanie prowadzenia zajęć z uwagi na realizowany projekt pn. „Zajęcia psychoedukacyjne dla ofiar przemocy w rodzinie”. Kontynuacja grupy wsparcia rozpocznie się w I kwartale 2016 r. Łącznie z pierwszego i drugiego cyklu zajęć skorzystało **49 osób**.
- 3) **zajęcia psychoedukacyjne dla pokrzywdzonych przemocą w rodzinie** - zorganizowano w ramach współpracy z Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie.
- 4) **zajęcia psychoedukacyjne z elementami relaksacji** – przeznaczone dla dzieci z rodzin objętych asystą rodziny oraz uwięzanych w problemy przemocy mające na celu nabycie przez uczestników nowych umiejętności i sposobów zachowań umożliwiających konstruktywne funkcjonowanie społeczne poprzez zdobywanie pozytywnych doświadczeń

oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości. Zajęcia realizowano w okresie od 1 lipca do 30 września łącznie udział wzięło **11 dzieci** w wieku 6-12 lat.

- 3. Zapewnienie bezpiecznego schronienia** (interwencyjne przyjęcia również w godzinach popołudniowych i nocnych) - całodobowe schronienie w hostelu zapewniono **11 rodzinom** (*spadek o 6*) liczącym 22 osoby, w tym 10 dzieci (*o 8 mniej*) znajdującym się w sytuacjach kryzysowych. Pobyt był okresowy w łącznej liczbie **1014** osobodni (*wzrost o 368 dni*). Pobyt 6 rodzin (*spadek o 4 w porównaniu do poprzedniego roku*) liczących 11 osób spowodowany był przemocą w rodzinie.
- 4. Bezpieczeństwo i interwencja w sytuacji zdarzeń traumatycznych o skali masowej** – ośrodek zorganizował całodobowe dyżury psychologów zgodnie z przyjętym harmonogramem, którzy zostali przeszkoleni w zakresie „Interwencji kryzysowej w praktyce”
- 5. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”** - prowadzono 334 spraw (*o 15 więcej*), z tego 100 procedur kontynuowano z lat poprzednich. Zespół Interdyscyplinarny odbył 5 posiedzeń poświęconych wypracowaniu i wdrożeniu zasad pracy interdyscyplinarnej oraz doskonaleniu metod współpracy stosownie do zmieniających się regulacji prawnych. Obsługę administracyjno-biurową Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Ośrodek. W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2015 powołano 234 grupy robocze, które odbyły 898 spotkań (*o 394 mniej*). Efektem pracy grup roboczych było:
 - 1) skierowanie 76 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
 - 2) w przypadku 36 rodzin wystąpiono do Sądu Rejonowego w Suwałkach III Wydział Rodzinny i Nieletnich z wnioskami o wgląd w sytuację dziecka, skontrolowanie władzy rodzicielskiej, zawiadomienie o demoralizacji nieletniego i zastosowanie środka zapobiegawczego;
 - 3) złożono 4 zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Suwałkach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w rodzinie;
 - 4) w ramach współpracy z instytucjami i organizacjami na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielono 60 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych (KMP, Sądy).
- 6. Działania monitorujące sprawców przemocy w rodzinie** – prowadzono monitoring i ewaluację 12 osób, które w poprzednich latach ukończyły programy korekcyjno- edukacyjne.
- 7. Upowszechnianie wiedzy o zjawisku przeciwdziałania przemocy w rodzinie**
 - 1) wystąpienie w audycji radiowej poświęconej problematyce zjawiska przemocy w rodzinie (Radio Białystok);

- 2) opracowanie i dystrybucja plakatów 200 szt. promujących działania w zakresie Interwencji Kryzysowej;
- 3) opracowanie i dystrybucja 500 szt. informatorów zawierających dane teleadresowe i ofertę pomocy instytucji i organizacji realizujących pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy i alkoholizmowi;
- 4) opracowanie i kolportaż „żółtej kartki” skierowanej do sprawców przemocy 500 szt.;
- 5) w ramach „Kampanii Biała Wstążka” rozpowszechnienie 2600 szt. zakładek do książek skierowanych do dzieci i młodzieży;
- 6) zamieszczenie na stronie internetowej MOPS informacji o przedmiotowej problematyce;
- 7) upowszechnianie wiedzy o dostępnych formach pomocy oraz negatywnych skutkach przemocy w rodzinie poprzez portal społecznościowy facebook.

Na realizację zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie w 2015 r. wydatkowano kwotę: **399.599,98 zł** (rozdział 85154)

III. POMOC INSTYTUCJONALNA

Obok środowiskowej formy pomocy funkcjonuje tzw. system pomocy instytucjonalnej, realizowany wówczas, kiedy pomoc środowiskowa jest niewystarczająca bądź niepełna. W takiej sytuacji osoba bądź rodzina oczekująca pomocy powinny dokonać odpowiedniego wyboru świadczenia w celu poprawy własnego życia. Takim wyborem jest m.in. pobyt w domu pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej jako zadanie własne gminy

Realizowano to zadanie poprzez kwalifikowanie mieszkańców, kierowanie, ustalanie i pokrywanie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej.

W 2015 r. pokrywano koszty pobytu za skierowanych po 1 stycznia 2004 r. mieszkańców Suwałk w następujących Domach:

Lp.	Typ domu - miejscowość	2014 rok			2015 rok		
		liczba		kwota	liczba		kwota
		osoby	Świadczenia		osoby	Świadczenia	
1.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Niepełnosprawnej Intelktualnie w Mrągowie	3	36	103.709,52	3	36	103.485,60
2.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie w Ełku	5	58	184.453,33	5	60	197.088,22
3.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie w Augustowie	1	12	28.666,08	1	12	28.567,08
4.	Dom Pomocy Społecznej w Giżycku	1	12	20.922,85	1	6	9.200,92

5.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Nowej Wsi Elckiej	9	98	235.396,02	10	99	250.975,02
6.	Dom Pomocy Społecznej w Czerewkach	1	12	18.080,36	1	12	17.827,26
7.	Dom Pomocy Społecznej "KROKUS" we Władysławowie	1	12	28.733,20	1	12	29.285,00
8.	Dom Pomocy Społecznej „Jaśki” Kolonia Olecko	3	36	80.693,40	3	25	53.568,34
9.	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Siemiatyczach	5	60	137.465,82	5	60	139.940,02
10.	Dom Pomocy Społecznej w Mońkach	1	8	12.848,19	1	1	2.274,35
11.	Dom Pomocy Społecznej w Garbarach	1	12	26.940,36	2	24	53.576,09
12.	Dom Pomocy Społecznej w Sejnach	3	27	51.137,80	7	49	75.534,03
13.	Dom Pomocy Społecznej w Mocieszach	2	12	27.206,70	1*	9	18.005,92
14.	Dom Pomocy Społecznej „Rokitnik” w Białowieży	8	79	196.378,36	8	70	162.342,84
15.	Dom Pomocy Społecznej „Leśny” w Warszawie	1	12	39.025,47	1	12	38.017,74
16.	Dom Pomocy Społecznej „Michała Archanioła” w Szydłaku	4	48	97.069,77	4	48	97.728,96
17.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Jałowie	2	23	52.789,19	2	20	37.656,49
18.	Dom Pomocy Społecznej w Przasnyszu	6	62	116.457,83	6	72	145.887,36
19.	Dom Pomocy Społecznej w Kowalich Olekch	1	6	7.673,03	0	0	0
20.	Dom Pomocy Społecznej w Kozuli	1	12	26.589,04	1	12	26.869,44
21.	Dom Pomocy Społecznej dla kobiet przewlekle psychicznie chorych w Robercinie	4	38	67.932,02	4	48	86.722,76
22.	Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii	0	0	0	1	12	33.013,87
23.	Dom Pomocy Społecznej w Uzdowie	0	0	0	1	1	1.439,66
Razem		63	675	1.560.168,34	69	700	1.609.006,97
Liczba osób według stanu na 31 grudnia .		57			62		
Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach		96	1001	Koszt DPS	98*	1169	
Stan na 31 grudnia		80			86		

*1 osoba przeniesiona w trakcie roku z dps Mociesz do dps Kalina w Suwałkach

Łącznie wydatkowano za 69 mieszkańców Suwałk umieszczonych na terenie innych powiatów kwotę **1.609.006,97 zł** (wzrost o 48.838,63 zł - rozdział 85202).

W 2015 r. w domach pomocy społecznej umieszczono 30 (spadek o 1 w porównaniu z poprzednim rokiem) mieszkańców Suwałk, w tym 18 osób w DPS „Kalina” w Suwałkach.

Ze względu na ponadlokalny charakter DPS „Kalina” prowadzono współpracę z innymi gminami, dokonując 21 uzgodnień (wzrost o 8) w zakresie kwalifikacji do DPS w Suwałkach (umieszczono 16 osób).

Na umieszczenie w domach pomocy społecznej (według stanu na 31 grudnia 2015 r.) oczekiwało 9 mieszkańców Suwałk, z tego:

- 5 - do DPS „Kalina” w Suwałkach;
- 4 - do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów.

Z terenu innych gmin na umieszczenie w DPS „Kalina” oczekiwały 4 osoby.

Średni okres oczekiwania do DPS „Kalina” w Suwałkach wynosił 75 dni tj. do 3 miesięcy.

IV. ORGANIZACJA PIECZY ZASTĘPCZEJ – ZADANIE WŁASNE POWIATU

Wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania w zakresie pieczy zastępczej starosta/prezydent wykonuje za pośrednictwem m.in. organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Uchwałą Nr XIII/118/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 18 września 2011 r. zadania **Organizatora Pieczy Zastępczej** z dniem 1 stycznia 2012 r. powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, który w okresie sprawozdawczym realizował następujące zadania:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka – wzorem lat ubiegłych MOPS w Suwałkach prowadził kampanię informacyjną mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej poprzez dystrybucję ulotek, zamieszczanie informacji na stronie internetowej i za pośrednictwem pracowników. Na skutek prowadzonych działań zgłosiło się 13 osób *(o 9 mniej w porównaniu do poprzedniego roku)*.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinii o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej – Ośrodek jako organizator pieczy zastępczej zobowiązany jest do wydawania zaświadczeń kwalifikacyjnych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. W 2015 r. spośród zgłoszonych kandydatów:

- 2 osoby zrezygnowały ze szkolenia,
- 1 osoba nie spełniła wymogów określonych w art. 42 ww. ustawy,
- 5 osób zgłoszonych w 2015 r. ukończyło szkolenie,
- 10 osób kontynuuje szkolenie w 2016 r.,
- 8 otrzymało zaświadczenia kwalifikacyjne na podstawie analizy sytuacji i badań psychologicznych.

Ponadto wydano 43 opinie kwalifikacyjne osobom kandydującym do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, w tym:

- na zlecenie sądów – 21 opinii psychologiczno – pedagogicznych,
- sporządzono 36 wywiadów dotyczących spełniania wymogów ustawowych na podstawie analizy sytuacji kandydatów.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz sprawujących pieczę zastępczą - przeszkolono:

- 5 kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe przeszkolono w oparciu o zatwierdzony

przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej program pt. „PRIDE: Rodzinna Opieka Zastępcza” (decyzja nr 27/2013/RZ z dnia 29 listopada w 2013), który spełnia również warunki konieczne zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. Kandydaci odbyli 65 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin praktyk w zawodowych rodzinach zastępczych.

4. **Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby** – w związku z rozpoznaniem potrzeb zorganizowano szkolenie „Jak skutecznie wychowywać dziecko od 1 roku życia do wieku wczesnoszkolnego” w wymiarze 10 godzin dydaktycznych.. Szkolenie ukończyło 7 rodzin. **Koszt szkolenia – 700 zł** (rozdział 85204).
5. **Zapewnianie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym, dzieciom w nich umieszczonym oraz rodzinom biologicznym poprzez prowadzenie poradnictwa specjalistycznego** – udzielono 68 porad pedagogicznych, i 70 psychologicznych. Pod stałą opieką psychologiczną pozostawało 8 dzieci. Wsparcie rodziny pomocowej otrzymała 1 rodzina zawodowa z powodu nieprzewidzianych trudności w sprawowaniu opieki nad dzieckiem (pobyt w szpitalu)
6. **Zapewnianie pomocy i wsparcia podopiecznym pieczy zastępczej** – zorganizowano 2 grupy wsparcia wychowankom instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w wieku 17-18 lat. Celem spotkań było wzmacnianie kompetencji społecznych i zawodowych wychowanków oraz pomoc w zakresie opracowywania indywidualnych programów usamodzielnienia. W spotkaniach uczestniczyło 21 osób, które prowadzili: pedagog, psycholog, pracownik socjalny i specjalista pracy z rodziną.
7. **Organizowanie rodzinom zastępczym pomocy wolontariuszy** – 4 rodzinom zorganizowano pomoc wolontariuszy w zakresie dodatkowych zajęć edukacyjnych.
8. **Okresowa ocena sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej** – ważnym zadaniem jest dokonywanie okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej i ich dalszego pobytu (dzieci do 3. roku życia – co 3 miesiące, dzieci powyżej 3. roku życia - co 6 miesięcy). Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej dokonywana jest na posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w którym brali udział rodzice zastępczy, rodzice biologiczni, asystent lub pracownik socjalny, pedagog, koordynator pieczy zastępczej, specjaliści, przedstawiciele Ośrodków Adopcyjnych w Łomży i Białymstoku.

W 2015 r. sporządzono na piśmie:

- 340 okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej wraz z oceną zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- 24 oceny funkcjonowania rodzin zastępczych.

9. Współpraca z środowiskiem lokalnym i instytucjami – Ośrodek jako organizator pieczy zastępczej realizuje zadania oparte na współdziałaniu ze środowiskiem lokalnym, w szczególności ośrodkami pomocy społecznej i powiatowymi centrami pomocy rodzinie, sądami, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz ngo. Systematyczną współpracę Ośrodek prowadził z:

- Sądem Rejonowym w Suwałkach III Wydział Rodzinny i Nieletnich, m.in. przy wskazywaniu kandydatów na rodziny zastępcze, przekazywaniu ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu w pieczy, przekazywaniu na zlecenie sądu analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, opinii psychologiczno – pedagogicznych oraz przekazywaniu danych z rejestrów o osobach zakwalifikowanych i pełniących funkcje rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych;
- szkołami – w zakresie zasięgania opinii, konsultacji o uczniach, będących wychowankami rodzin zastępczych;
- poradnią psychologiczno-pedagogiczną w zakresie możliwości uzyskiwania specjalistycznej pomocy rodzinom zastępczym;
- zespołem interdyscyplinarnym – w zakresie rozwiązywania problemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

10. Prowadzenie postępowań alimentacyjnych – przygotowano 11 powództw o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz **17** dzieci, które podlegały opiniowaniu koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Alimenty zasądzono na rzecz 9 małoletnich pozostających w rodzinach zastępczych.

11. Prowadzenie rejestru o osobach:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej – 3 osoby, 2 rodziny;
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej – 43 osoby stanowiące 26 rodzin.

12. Opieka i wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Ośrodek w 2015 r. zatrudniał 6 koordynatorów, którzy objęli opieką 95 rodzin zastępczych, liczących 161 dzieci. Narzędziem pracy koordynatora jest plan pomocy dziecku.

W okresie sprawozdawczym we współpracy z asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym opracowali 149 planów i dokonali 65 ocen. Z 12 rodzinami zakończono współpracę z uwagi na osiągnięcie zakładanych celów lub powrót 7 dzieci do rodzin naturalnych.

Realizacja planów polegała głównie na:

- wzmacnianiu i pomocy rodzicom zastępczym oraz ich wychowankom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych poprzez zapewnianie poradnictwa i umożliwianie dostępu do pomocy specjalistycznej (psychologa, doradcy zawodowego, terapeuty), a także motywowaniu rodzin do korzystania z grup wsparcia, szkoleń podnoszących kwalifikacje,

- monitorowanie stanu zdrowia i systematyczne wizyty u specjalistów i szczepienia – dokonano 25 zgłoszeń i rejestracji,

- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,

- monitorowanie wyników w nauce - szeroka współpraca z środowiskiem szkoły– 246 konsultacji z pedagogami, psychologami oraz wychowawcami, zapewnienie pomocy wolontariuszy w wyrównywaniu braków edukacyjnych.

Efektom prowadzonych działań było, m.in.:

- poprawa relacji rodzin zastępczych z naturalnym środowiskiem dziecka i powrót do rodziny,

- poprawa wyników nauczania wychowanków,

- łagodzenie konfliktów,

- podnoszenie kwalifikacji rodzin,

- udział w dostępnych programach: Suwalska Rodzina „Plus”, „a-KuKu”, „Najpierw Rodzina”, „Wygraj Rodzinne Wakacje”, „Najpierw Dziecko” – łącznie 12 rodzin

- udział w terapii rodzinnej,

- troska o stan zdrowia wychowanków.

Ponadto do obowiązków koordynatora należy zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną – dokonano zgłoszenia 7 dzieci.

Założone cele zostały osiągnięte – rodziny zastępcze coraz chętniej podejmują współpracę w celu podniesienia jakości sprawowanej opieki.

Na realizację zadania wydatkowano – **268.485,43 zł** (rozdział 85204), w tym: 79.876,24 zł pozyskano środki w ramach rządowego programu „*Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej*”.

13. Struktura wydatków w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia się następująco:

Rodzaj pomocy	Miasto Suwałki	Dzieci z innych powiatów na terenie Miasta Suwałk	Dzieci z terenu Miasta Suwałk na terenie innych powiatów	Razem
Pomoc z tytułu kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	1.465.571,31	174.921,34	260.193,53	1.900.685,98
Liczba rodzin	111	10	20	141
Liczba dzieci	169	22	27	218
Liczba świadczeń	1927	247	352	2526
Jednorazowe świadczenia z tytułu dziecka przyjętego do pieczy	28.961	7.500,00	6.864,42	43.325,42

zastępczej					
Liczba świadczeń		24	5	5	34
Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych		276.714,32	7.187,40	12.950,40	296.852,12
Liczba rodzin		10	1		
Liczba dzieci		35	1	2	
koszty utrzymania lokalu		80.021,25	2.000,89	0,00	82.022,14
Liczba rodzin		10	1		11
Liczba świadczeń		114	12		126
Razem	Wydatki	1.851.267,88	191.609,63	280.008,35	2.322.885,86
	dochody		191.609,63		191.609,63

Na 31 grudnia 2015 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 170 dzieci z terenu Miasta Suwałk. Na terenie miasta funkcjonują 103 rodziny zastępcze, z tego:

- 1) rodziny spokrewnione - 77;
- 2) rodziny niezawodowe - 17;
- 3) rodziny zawodowe - 9.

14. Usamodzielnianie wychowanków.

Procesowi usamodzielnienia podlega każdy osiągnący pełnoletność wychowanek objęty instytucjonalną oraz rodzinną formą opieki zastępczej. Przebiega on w różny sposób, tak jak różni są wychowankowie i ich sytuacje życiowe.

W 2015 r. na realizację zadań wydatkowano z budżetu samorządowego kwotę **458.943,48 zł** (*spadek o 29.317,65 zł*), z tego 155.578,47 zł (*rozdział 85201 – usamodzielnienie wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze*), 264.535,98 zł (*rozdział 85204 – rodziny zastępcze*) i 38.829,03 zł (*rozdział 85220 – jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej*) – udzielając następującej pomocy:

- 1) pomoc jednorazową na usamodzielnienie uzyskało 17 wychowanków na kwotę 84.888 zł;
- 2) pomocy rzeczowej na zagospodarowanie udzielono 5 wychowankom na kwotę 24.484,13 zł;
- 3) pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki udzielono 65 wychowankom – 586 świadczeń na kwotę 289.742,32 zł;
- 4) pomoc na zagospodarowanie otrzymało 14 osób – 21.000 zł
- 5) w mieszkaniach chronionych 9 wychowankom zapewniono odpowiednie warunki lokalowe. Roczny koszt utrzymania mieszkań chronionych wyniósł 38.829,03 zł.

Na terenie miasta funkcjonują mieszkania o łącznej liczbie 11 miejsc.

W 2015 r. procesowi usamodzielnienia podlegało 78 wychowanków, zaś 11 zakończyło realizację programów.

Na dzień 1 stycznia 2015 r. proces usamodzielnienia realizuje 67 wychowanków.

15. Instytucjonalna piecza zastępcza.

Do umieszczania dzieci w placówkach opieki całkowitej przyczyniają się przede wszystkim społeczne czynniki wykluczające rodzinę, takie jak alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo, nieporadność życiowa, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, której wynikiem są najczęściej trudności sprawiane przez dziecko, co z kolei jest bezpośrednią przyczyną skierowania do placówki opiekuńczo - wychowawczej.

Od 2005 r. powiaty ponoszą koszty utrzymania placówek na swoim terenie oraz pokrywają koszty pobytu za dzieci umieszczane w placówkach na terenie innych powiatów.

W 2015 r. umieszczono 4 małoletnich (*o 6 mniej*) w Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej w Suwałkach, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w placówce było Miasto Suwałki oraz 6 z terenu innych powiatów.

W 2015 r. placówkę opiekuńczo - wychowawczą opuściło 12 wychowanków, z tego do rodziny naturalnej powróciło 8 dzieci, 1 zostało umieszczonych w niezawodowych rodzinie zastępczej, 1 rozpoczął proces usamodzielnienia, 2 wychowanków z innych powiatów przeniesiono do innych placówek.

Na 31 grudnia 2015 r. w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Suwałkach przebywało 25 dzieci.

Na terenie innych powiatów (Augustów, Białowieża, Gołdap) w placówce opiekuńczo - wychowawczej przebywało 5 dzieci, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w placówce było Miasto Suwałki. Miasto Suwałki poniosło wydatki w wysokości **185.039,89 zł** (*wzrost o 45.684,95 zł*)(rozdział 85201 § 4300).

Ogółem na realizację zadań własnych powiatu/gminy z zakresu pieczy zastępczej wydatkowano kwotę **3.236.054,66 zł** (*wzrost o 236.153,08*), w tym na:

- 1) pomoc pieniężna z tytułu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych – 2.322.885,86 zł
- 2) pomoc na kontynuowanie nauki i z tytułu usamodzielnienia wychowanków – 420.114,45 zł
- 3) szkolenie i kwalifikacja rodzin zastępczych – 700 zł
- 4) utrzymanie mieszkań chronionych - 38.829,03 zł
- 5) opieka koordynatora rodzin zastępczych – 268.485,43 zł (*wzrost o 212.848,54 zł*)
- 6) pokrywanie kosztów pobytu w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 185.039,89 zł.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE ORAZ FUNDUSZ ALIMENTACYJNY – ZADANIE ZLECONE GMINIE

Od 1 maja 2004 r. Ośrodek realizował wypłatę świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a od września 2005 r. do września 2008 r. wypłatę zaliczki alimentacyjnej zgodnie z ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Natomiast od października 2008 r. realizował wypłatę funduszu alimentacyjnego w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2014 r. wprowadzono zasiłek dla opiekuna w miejsce świadczeń pielęgnacyjnych, do których opiekunowie utracili prawo z dniem 1 lipca 2013 r.

Ogółem na to zadanie w rozdziale 85212 - Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w 2015 r. wydatkowano kwotę **20.734.321 zł** (wzrost o 369.923,84 zł), w tym ze zwrotów 47.850,69, z czego:

- świadczenia rodzinne i opiekuńcze (w tym 45.082,96 zł ze zwrotów br.) - 14.798.015,00 zł,
- fundusz alimentacyjny (w tym 2.767,73 ze zwrotów br.) - 4.154.483,00 zł,
- ubezpieczenia emerytalne i rentowe - 920.116,00 zł,
- koszty obsługi zadań - 861.707,00 zł.

1. Świadczenia rodzinne i opiekuńcze realizowano poprzez wypłatę:

- 1) zasiłków rodzinnych – 4 504 dzieci (*spadek o 229 dzieci*) - wypłacono 44.550 świadczeń na kwotę – 4.494.664 zł (*spadek o 275.324 zł*);
- 2) dodatków do zasiłków rodzinnych - wypłacono na łączną kwotę 2.199.842 zł (*spadek o 28.432 zł*), w tym z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka – 254 (*wzrost o 27*) świadczeń – 254.000 zł,
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 127 dzieci (*spadek o 43*) – 945 świadczeń – 369.788 zł,
 - c) samotnego wychowywania dziecka – 264 dzieci (*spadek o 13 dzieci*) – 2 489 świadczeń – 442.855 zł,
 - d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 313 dzieci (*spadek o 11*) – 3 171 świadczeń – 254.120 zł,
 - e) rozpoczęcia roku szkolnego – 2 814 świadczeń (*spadek o 174*) – 281.400 zł,
 - f) z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 701 dzieci (*spadek o 15*) – 7 097 świadczeń – 579.220 zł,
 - g) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – 38 uczniów - 234 świadczeń – 18.459 zł,
- 3) zasiłków pielęgnacyjnych – 2 036 osób (*spadek o 76*) – 21 346 świadczeń – 3.265.938 zł
- 4) świadczeń pielęgnacyjnych - 314 osób (*wzrost o 45*) – 2 550 świadczeń – 3.048.347 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy – 54 osoby (*wzrost o 1*) – 687 świadczenia – 349.285 zł
- 5) zasiłek dla opiekuna – 159 osób – na kwotę 826.939 zł
- 6) jednorazowych zapomóg w tytułu urodzenia dziecka – 613 świadczeń (*wzrost o 102*) – 613.000 zł;

2. Fundusz alimentacyjny – 1 045 uprawnionych (*spadek o 131*) – 10 869 świadczeń na kwotę

4.154.483 zł.

3. Postępowanie wobec dłużników:

- 1) w 94 przypadkach kierowano wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy w Suwałkach o aktywizację bezrobotnych dłużników, z tego:
 - a) 67 dłużników jest w zainteresowaniu urzędu pracy,
 - b) 23 dłużników zostało skreślonych z ewidencji bezrobotnych,
 - c) 4 znalazło zatrudnienie,
- 2) skierowano 126 zawiadomień do Prokuratury Rejonowej w Suwałkach o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 209, § 1 kk, z tego:
 - a) w 101 przypadkach odmówiono wszczęcia postępowania,
 - b) 12 postępowań w toku,
 - c) w 8 przypadkach umorzono postępowanie,
 - d) w 5 przypadkach skierowano do sądu wnioski o ukaranie dłużników.
- 3) w 86 przypadkach wystąpiono do starostów z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy, w tym:
 - a) 9 dłużnikom zatrzymano,
 - b) 77 osób nie figurowało w ewidencji kierowców lub ma zatrzymane prawo jazdy z innego tytułu;
- 4) w 30 przypadkach wystąpiono do sądu o ustanowienie kuratora dla nieznanych z miejsca pobytu dłużników;
- 5) 48 dłużników uznano za osoby uchylające się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 6) w procesie windykacji świadczeń wystawiono:
 - 452 upomnienia;
 - 641 tytułów wykonawczych;
 - 718 wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
- 7) w wyniku prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych odzyskano kwotę 863.020,26 zł, w tym:
 - 20.382,02 zł wpłaty z innych gmin,
 - 34.462,43 zł przekazano innym gminom.
 - 208.565,95 zł – stanowił dochód miasta.

Ponadto w okresie sprawozdawczym objęto:

- ubezpieczeniem emerytalno - rentowym – 371 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna na kwotę 920.116 zł (*rozdział 85212*);
- ubezpieczeniami zdrowotnymi – 275 osób na kwotę 203.219 zł (*rozdział 85213 - składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne*).

VI. DECYZJE ADMINISTRACYJNE

Przyznanie lub odmowa świadczeń realizowanych przez MOPS następują w formie decyzji administracyjnej w oparciu o przeprowadzony wywiad środowiskowy (rodzinny), a w przypadku świadczeń rodzinnych i dodatku energetycznego na podstawie stosownego wniosku, zaś w zakresie piczy zastępczej na podstawie prowadzonego postępowania w trybie k.p.a.. Poniższe zestawienie stanowi porównawcze odzwierciedlenie prowadzonych postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych w okresie ostatnich 5 lat.

Wyszczególnienie		Ilość wydanych decyzji ogółem					w tym: decyzje odmowne									
							z powodu ograniczonych środków					z powodu braku przesłanek do udzielenia pomocy				
Rok		2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Zadania zlecone	Pomoc społeczna	94	216	180	118	716	0	0	0	0	0	519	3	6	0	9
	świadczenia rodzinne	8.169	7.259	9.352	7.532	5.918	0	0	0	0	0	397	439	1.036	260	219
	Inne świadczenia	0	0	0	1.295	1621	0	0	0	0	0	0	0	0	9	8
Zadania własne	gminy	12.762	13.515	12.327	12.769	10.173	0	0	0	0	0	14	276	538	520	661
	powiatu	763	571	500	522	563	0	0	0	0	0	3	0	0	0	1
Ogółem		21.788	21.561	22.359	22.236	18.991	0	0	0	0	0	933	718	0	780	881

W okresie sprawozdawczym wydano 18 991 decyzji administracyjnych.

VII. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI – ZDANIE ZLECONE POWIATU

Rozporządzenie Nr 18/02 Wojewody Podlaskiego z dnia 04 czerwca 2002 r. w sprawie ustalenia obszaru działania powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności określiło zasięg działania Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach, który obejmuje Miasto Suwałki oraz powiaty augustowski, sejneński i suwalski.

Zespół funkcjonujący przy MOPS powołał Prezydent Miasta Suwałk Zarządzeniem Nr 21/02 z dnia 18 września 2002 r., który jest jednostką o uprawnieniach organu orzekającego I instancji, do celów poza rentowych.

Działa on na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz od 1 lipca 2014 r. ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Zadania Zespołu obejmują:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16. roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób po 16. roku życia,
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym,

- wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

1. Liczba wydanych orzeczeń

W ciągu roku rozpatrzono i wydano 3763 orzeczeń (w stosunku do roku poprzedniego wzrost o 7), z tego:

- dla dzieci do 16. roku życia – 499 (wzrost o 16),
- dla osób po 16. roku życia – 3.264 (spadek o 9).

Dane porównawcze za okres trzech lat według powiatów przedstawia poniższe zestawienie:

Miasto/ Powiat	Ilość wydanych orzeczeń, w latach		
	2013	2014	2015
Miasto Suwałki	2039	1976	1928
augustowski	888	849	880
sejneński	346	273	279
suwalski	769	658	676
Ogółem	4042	3756	3763

2. Legitymacje osoby niepełnosprawnej

Łącznie wydano 794 legitymacji (spadek o 68 niż w roku poprzednim), z tego:

- 133 osobom do 16. roku życia,
- 661 osobom powyżej 16. roku życia.

3. Karty parkingowe

Od 1 lipca 2014 r. organem wydającym kartę parkingową staje się przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu osoby niepełnosprawnej.

W okresie sprawozdawczym wydano:

- 693 kart parkingowych osobom niepełnosprawnym (wzrost o 422),
- 7 karty parkingowe upoważnionym placówkom.

4. Finansowanie Zespołu

Zadanie zlecone powiatu. Wydatki związane z działalnością Zespołu w 2015 r. wyniosły **649.555,88 zł** (wzrost o 66.188,25 zł - rozdział 85321), co w 100% zostało sfinansowane z budżetu Wojewody Podlaskiego.

VIII. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA – ZDANIE POWIATU REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z wyliczonym algorytmem dla Miasta Suwałki przyznano ze środków PFRON na zadania określone w ustawie kwotę 1.456.626 zł (*wzrost o 60.070 zł*), zaś wydatkowano **1.456.321 zł**.

Z budżetu samorządowego wydatkowano kwotę **393.869 zł** (*wzrost o 33.313 zł*), z tego:

- 313.313 zł – na przewóz osób niepełnosprawnych;
- 80.556 zł – na dofinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej w Suwałkach i w Filipowie.

Realizacja zadań w 2015 r. przedstawiała się następująco:

1. Rehabilitacja zawodowa – w okresie sprawozdawczym dofinansowano utworzenie przez pracodawców 2 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych (pracownik obsługi monitoringu, pracownik administracyjny) na co wydatkowano **84.695 zł**. Zadanie w zakresie merytorycznej obsługi realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach Porozumienia z 2 kwietnia 2008 r. pomiędzy Powiatem Suwalskim, a Miastem Suwałki. Obsługę finansową zapewniał MOPS.

2. Rehabilitacja społeczna

- 1) dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych – udzielono 152 osobom (*o 12 mniej*), w tym 91 osobom dorosłym, 12 dzieciom, 49 opiekunom - na łączną kwotę 149.525 zł. Dofinansowania odmówiono 161 osobom z lekkim i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz korzystającym z dofinansowania w 2014. Z dofinansowania zrezygnowało 27 osób.
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – przyznano 41 osobom na łączną kwotę 179.724 zł, z czego:
 - a) 29 osobom z dysfunkcją narządu ruchu (przystosowanie łazienek, poszerzenie drzwi, podłogi antypoślizgowe, montaż uchwytów, schodołaz, siedziska prysznicowe i wannowe, itp.) – 162.341 zł;
 - b) 10 osobom - do likwidacji barier w komunikowaniu się – 16.359 zł (sprzęt komputerowy, mówiki,);
 - c) 2 osobom – do likwidacji barier technicznych (budziki z poduszka wibracyjną)–1.024 zł.

Z ubiegania się o dofinansowanie likwidacji barier zrezygnowało 7 osób. Negatywnie rozpatrzono 3 wnioski, 1 pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na ubezwłasnowolnienie i nie

ustalenie opiekuna prawnego.

- 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – przyznano 807 osobom na kwotę 488.615 zł, z tego:
 - a) 401 osób dorosłych i 38 dzieci - do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – 457.280 zł;
 - b) dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego przyznano 27 osobom dorosłym na kwotę 31.335 zł;
- 4) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – przyznano 9 stowarzyszeniom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych kwotę 35.902 zł, w tym na organizację 14 imprez. W ramach tego zadania z różnych form aktywnego spędzania czasu skorzystały 844 osoby niepełnosprawnych, w tym 32 dzieci;
- 5) finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Suwałkach - warsztat prowadzony przez Oddział Okręgowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Suwałkach, obejmuje opieką rehabilitacyjną 35 osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym jedną osobę z powiatu suwalskiego. Zajęcia rehabilitacyjne odbywają się w 7 pracowniach tematycznych (tkacko - krawiecka, technik różnych, gospodarstwa domowego, muzyczno - teatralna, ekologiczno - przyrodnicza, wikliniarsko - ceramiczna). Na działalność WTZ w Suwałkach wydatkowano 575.400 zł z tego:
 - 517.860 zł - środki PFRON,
 - 57.540 zł – środki samorządowe.

Ponadto dofinansowywano z budżetu samorządowego stałe uczestnictwo 14 mieszkańców Suwałk w WTZ w Filipowie - 23.016 zł. Na mieszkańców Suwałk uczestniczących w tych placówkach wydatkowano łącznie kwotę 598.416 zł.

Koszty obsługi zadań – 2,5 % wykorzystanych środków - stanowiły łącznie kwotę – 36.408 zł* (rozdział 85219).

**kwota wykazana w obsłudze merytorycznej MOPS*

3. Przewóz osób niepełnosprawnych – jako zadanie własne Miasta Suwałki

Miasto Suwałki na realizację zadania przewozu osób niepełnosprawnych w 2015 r. zabezpieczyło środki w wysokości – 313.313 zł (realizacja ze środków Urzędu Miejskiego w Suwałkach). Rzeczywisty koszt realizacji zadania wyniósł 284.702,27. Kwotę 4.702,27 pokrył z kosztów ogólnozakładowych przewoźnik - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Suwałkach.

W okresie sprawozdawczym przyjęto do realizacji 12.320 zgłoszeń, w ramach których

przewieziono 18.591 pasażerów i przejechano 3 samochodami 61.835 km.

Przewozy dotyczyły głównie spraw związanych z realizacją obowiązku szkolnego (37 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej), przejazdów związanych z leczeniem i rehabilitacją oraz uczestnictwem osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym, co stanowiło 7,4 % ogółu pasażerów.

Część przejazdów realizowano odpłatnie, z tego tytułu opłaty wyniosły 2.931 zł.

IX. INNE DZIAŁANIA

1. Realizacja programu „Aktywny Samorząd”. Miasto Suwałki przystąpiło do realizacji pilotażowego programu w ramach środków PFRON. Adresatami programu były osoby niepełnosprawne, głównie osoby do 18 r. życia, będące w wieku aktywności zawodowej, aktywne zawodowo pomimo osiągniętego wieku emerytalnego, kontynuujące naukę na poziomie wyższym. Pomoc realizowano w następujących modułach i obszarach:

Moduł I:

- obszar A₂ – uzyskanie prawa jazdy kategorii B – 1 osoba, na kwotę – 1.500 zł;
- obszar C₂ – utrzymanie sprawności technicznej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – dofinansowano 2 osobom, na kwotę 3.740 zł;
- obszar C₃ — zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości– dofinansowano 1 osobie, na kwotę 14.108 zł.

Moduł II:

- uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym dofinansowano 14 umów – 9 osobom, na kwotę 31.002 zł.

Łącznie zawarto 18 umów na dofinansowanie z 12 wnioskodawcami.

Wydatkowano **50.350 zł.**

Obsługa, promocja i ewaluacja programu – **3.253 zł.**

2. Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zorganizowano 2 edycje programu edukacyjno-korekcyjnego skierowanego do sprawców przemocy na terenie Aresztu Śledczego w Suwałkach MOPS w Suwałkach Działaniami o charakterze naprawczym, ukierunkowanymi na przerwanie przemocy poprzez weryfikację postaw i zmianę zachowań, objęto grupę 22 mężczyzn i 2 kobiety stosujących przemoc w rodzinie. Program ukończyło 16 osób. zaś 1 otrzymała zaświadczenie o uczestnictwie. Wydatkowano kwotę **19.227,37 zł** (rozdział 85 205).

3. Program Aktywizacji i Integracji realizowano w okresie od 1 kwietnia do 31 maja 2015 r.

we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy i Wojewódzkim Urzędem Pracy. Program kierowany był do 10 bezrobotnych, dla których ustalony został III profil przez PUP. Działania polegały na wykonywaniu prac społecznie użytecznych 2h/dziennie oraz udział w zajęciach aktywnej integracji 2h/dziennie. Dzięki prowadzonym działaniom z zakresu integracji zawodowej i społecznej uczestnicy mieli szansę na zmianę profilu, a jednocześnie uzyskanie dostępu do instrumentów pracy. W efekcie pracę podjęły 4 osoby.

- 4. Centrum Integracji Społecznej** - na podstawie zawartego porozumienia MOPS i Stowarzyszenia dla Rozwoju w Suwałkach w 2015 r. realizowana była aktywizacja zawodowa oraz przywracanie do pełnienia ról społecznych i zawodowych na rynku pracy osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych. Reintegracja społeczna i zawodowa prowadzona była w oparciu o kontrakt socjalny i indywidualny program zatrudnienia socjalnego. Ośrodek zrekrutował 32 uczestników oraz za 25 opłacił ubezpieczenie zdrowotne.
- 5. Dodatek energetyczny** – od 1 stycznia 2015 r. Ośrodek jest realizatorem dodatku energetycznego, który przysługuje odbiorcom wrażliwym na mocy ustawy – Prawo energetyczne. W 2015 r. wydano 1495 decyzji przyznających na łączną kwotę **87.876,73 zł** (rozdział 85215), w tym na obsługę zadania 1.695 zł. Pomoc uzyskały **823 rodziny**.
- 6. Realizacja programu Operacyjnego „POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014 - 2020”** współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Program skierowany do grup odbiorców spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej tj. 951 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 771 zł dla osoby w rodzinie. FEAD polega na dostarczaniu osobom najuboższym pomocy żywnościowej w formie paczki składającej się z 16 produktów (makaron, mleko, mielonka, cukier, olej, itd.). Rolą Ośrodka była kwalifikacja osób spełniających kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. W wyniku współpracy z 8 organizacjami, fundacjami i kościołami zweryfikowano 798 osób oraz wydano 234 skierowań umożliwiających uzyskanie pomocy żywnościowej.
- 7. Prace społecznie użyteczne** – Przy współpracy z PUP realizowano uzupełniającą formę wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, bez prawa do zasiłku, systematycznie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Stanowią one element reintegracji zawodowej osób o najniższym statusie społecznym zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją. Celem tych prac jest aktywizacja zawodowa przygotowująca do wejścia na otwarty rynek pracy poprzez wdrażanie do systematyczności, punktualności, przestrzegania dyscypliny pracy oraz wyrabiania nawyków pozyskiwania środków na utrzymanie w ramach własnej pracy.

Spośród 57 osób - wstępnie zakwalifikowanych przez pracowników socjalnych - skierowanie do pracy otrzymały 34 osoby, z tego:

- 28 osoby wykonywały je przez okres, na jaki otrzymały skierowanie;
- 2 osoby podjęły zatrudnienie;
- 4 osoby zostały skreślone z listy uczestników z uwagi na brak współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji, co spowodowało utratę świadczeń z pomocy społecznej.

Na realizację zadania wydatkowano **kwotę 57.250,80 zł** (w rozdziale 85295), z tego refundacja PUP wyniosła – 34.350,48 zł.

Ponadto w ramach zatrudnienia wspieranego ze środków Funduszu Pracy zatrudniono 19 osób, w tym 10 osób na staż.

8. Pomoc dla kombatantów – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie przewidział środków na realizację zadań z zakresu pomocy pieniężnej dla kombatantów i innych osób uprawnionych, wynikającej z art. 19b ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. Kombatanci i inne osoby uprawnione znajdujące się w trudnej sytuacji zwracali się o pomoc pieniężną bezpośrednio do Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych lub za pośrednictwem tut. Ośrodka. W wyniku współpracy z Urzędem ds. Kombatantów przekazywano informację dotyczącą sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej i zdrowotnej osób ubiegających się o pomoc.

9. „Studenckie Punkty Interwencyjne” w partnerstwie z Komendą Miejską Policji i PWSzZ realizowano Projekt „Nie bądźmy obojętni” skierowany do osób bezdomnych w okresie sezonu zimowego. Był kontynuacją działań profilaktycznych pn. „Studenckie Punkty Interwencyjne”. Studenci w obecności pracownika socjalnego nawiązywali kontakty z osobami bezdomnymi przebywającymi w noclegowni.

10. Projekt „Przygoda z Jaćwingami” - grupa nieformalna pracowników socjalnych we współpracy ze Stowarzyszeniem Integracji Społecznej „Alternatywa” pozyskała dofinansowanie z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Dzięki dodatkowym środkom 25 dzieci w wieku 7-12 lat z rodzin objętych asystenturą w ramach jednodniowych warsztatów odbyło podróż w czasie z wodzem Jaćwingów Skomandem.

11. Projekt „Noclegownia moim domem” grupa nieformalna pracowników socjalnych we współpracy ze Stowarzyszeniem Integracji Społecznej „Alternatywa” pozyskała dofinansowanie z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Projekt skierowany do 10 osób bezdomnych, które w ramach pozyskanych środków odnowiły pomieszczenia noclegowni oraz uczestniczyły w spotkaniach terapeutycznych i integracyjnych.

12. We współpracy z SIS „Alternatywa” przy udziale środków PFRON i sponsorów zorganizowano

VIII Regionalny Bal Andrzejkowy „Czary Mary zmieniamy świat na wesoło”. W spotkaniu integracyjnym uczestniczyło ok. 500 osób niepełnosprawnych z 22 ośrodków Województwa Podlaskiego i Warmińsko Mazurskiego (środowiskowe domy samopomocy, domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej) .

13. Akcje społeczne:

- 1) **„Energetyczny tornister”** - nieocenione korzyści wynikające ze współpracy z Polską Grupą Energetyczną zarówno dla ośrodka, samorządu jak i podopiecznych jest organizowana od 3 lat **akcja** dzięki, której pierwszoklasiści z najuboższych rodzin otrzymują wyposażenie niezbędne dla ucznia. W 2015 r. pomoc otrzymało 62 uczniów.
- 2) Pracownicy w maju i czerwcu br. wykazali się dużym zaangażowaniem własnym oraz animacją środowiska lokalnego w **Akcję AVIVA „To dla mnie ważne”** dzięki, której Ośrodek otrzymał nagrodę specjalną w wysokości 10 tys. zł (*rozdział 85219*) w wyniku, której stworzono siłownię zewnętrzną.
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach przystąpił do konkursu w kategorii Instytucja i został laureatem **X edycji Konkursu Łodolamacze 2015**. Ocenie poddano działania Ośrodka w zakresie: promocji i aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego, działania na rzecz pozytywnego wizerunku idei rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, dostosowanie infrastruktury zakładu do potrzeb zatrudnionych niepełnosprawnych, działalność w zakresie zmniejszania ograniczeń zawodowych zatrudnianych osób niepełnosprawnych, itp.
- 4) We współpracy z hurtownią „JAVENA” Ośrodek włączył się w ogólnopolską akcję **„Czysty Aniołek”** pozyskując środki czystości na rzecz najuboższych mieszkańców. Z pomocy skorzystało 15 suwalskich rodzin liczących 57 dzieci.
- 5) Systematyczna współpraca z Sp. z o.o. KROTEX-POLAND Państwa Elżbiety i Mariana Murawskich z Warszawy również służy pomocą dzieciom w postaci różnego rodzaju akcesoriów dziecięcych, które najczęściej trafiają do rodzin uprawnionych do świadczeń rodzinnych i dzieci przebywających w pieczy zastępczej.
- 6) **„Szlachetna Paczka”** – Ośrodek we współpracy z Centrum Organizacji Pozarządowych zrekrutował 19 rodzin wymagających pomocy i wsparcia.
- 7) Pracownicy socjalni włączyli się w prowadzoną przez Urząd Miejski akcję społeczną **„Koperty Życia”** . Rozdysponowali wśród najstarszych i samotnych suwalczan 500 szt.
- 8) **Spotkanie z Mikołajem** – dzięki współpracy z OIL TRANSFER Sp. z o. o. 100 dzieci z ubogich rodzin uczestniczyło w spotkaniu świątecznym gdzie otrzymało paczki ze słodyczami.
- 9) **Dzień Dziecka** – zorganizowano 35 dzieciom z pieczy zastępczej we współpracy

z Zarządem Ogrodów Działkowych im. M. Konopnickiej w Suwałkach.

10) **Podlaskie Dni Rodziny** – po raz XIII zorganizowano festyn rodzinny, w którym uczestniczyło 120 osób niepełnosprawnych z ośmiu ośrodków wsparcia.

Łącznie Ośrodek na realizację zadań w 2015 r. wydatkował kwotę **42.482.156,85 zł**, z tego:

- środki zewnętrzne stanowiły - 30.212.263,30 zł - 71,11 %;

- środki z budżetu samorządowego - 12.269.893,55 zł - 28,89 %, z czego:

- 1) w dziale 851 – Ochrona zdrowia – 407.249,98 zł;
- 2) w dziale 852 – Pomoc społeczna – 39.768.145,30 zł;
- 3) w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 649.555,88 zł;
- 4) zwroty z lat ubiegłych stanowiły kwotę 150.534,69 zł;

Ponadto z funduszu celowego PFRON – 1.506.671 zł oraz koszty obsługi – 39.661 zł wydatkowane w rozdziale 85219.

X. STRUKTURA WYDATKÓW W LATACH 2014/2015 PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO

Rozdział/Paragraf	Nazwa	2014	2015
851	Ochrona zdrowia	266 076,25	407 249,98
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	259 076,25	399 599,98
85195	Pozostała działalność	7 000,00	7 650,00
852	Pomoc społeczna	40 331 403,67	39 918 679,99
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	316 513,35	340 618,36
85202	Domy pomocy społecznej - Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	1 560 168,34	1 609 006,97
85203	Ośrodki wsparcia	549 998,81	493 724,75
85204	Rodziny zastępcze	2 639 415,67	2 856 607,27
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	99 607,95	19 227,37
85206	Wspieranie rodziny	71 530,96	90 465,48
85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w tym zwroty dotacji z odsetkami	20 498 684,10	20 799 085,20
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej, w tym zwroty dotacji	310 515,56	395 517,18
85214	Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, w tym zwroty dotacji z odsetkami	2 703 275,24	2 255 208,42
85215	Dodatki mieszkaniowe – dodatek energetyczny	58 292,48	87 876,73
85216	Zasilki stałe, w tym zwroty dotacji z odsetkami	2 239 031,92	2 228 209,81
85219	Ośrodki pomocy społecznej	4 541 224,42	4 665 403,86

852-85219-3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	12 985,50	13 381,89
852-85219-4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 955 950,00	3 123 669,00
852-85219-4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	198 839,40	212 256,29
852-85219-4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	528 362,30	562 827,33
852-85219-4120	Składki na Fundusz Pracy	55 325,99	60 123,80
852-85219-4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1 100,00	10 950,00
852-85219-4210	Zakup materiałów i wyposażenia	176 300,39	160 730,59
852-85219-4260	Zakup energii	34 835,92	76 773,12
852-85219-4270	Zakup usług remontowych	23 710,32	18 378,68
852-85219-4280	Zakup usług zdrowotnych	1 191,00	1 460,00
852-85219-4300	Zakup usług pozostałych	284 960,61	233 632,00
852-85219-4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	2 894,19	0,00
852-85219-4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	2 563,77	19 048,66
852-85219-4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	17 299,74	0,00
852-85219-4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	0,00	0,00
852-85219-4410	Podróże służbowe krajowe	27 490,69	27 262,74
852-85219-4430	Różne opłaty i składki	2 194,01	2 757,22
852-85219-4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	81 210,90	84 465,96
852-85219-4480	Podatek od nieruchomości	21 009,00	21 009,00
852-85219-4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4 984,00	4 984,00
852-85219-4580	Pozostałe odsetki	0,00	0,00
852-85219-4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	38 906,15	2 908,27
852-85219-4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	7 843,01	7 143,00
852-85219-6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	61 267,53	0,00
852-85219-6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	21 642,31
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	43 972,56	38 829,03
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 849 459,56	1.880.412,76
85295	Pozostała działalność	2 849 712,75	2 158 486,80
85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	583 367,63	649 555,88
Razem		41 180 847,55	40 975 485,85

W porównaniu do 2014 odnotowano nieznaczny spadek wydatków związanych z realizacją zadań Ośrodka.

Niemniej jednak podkreślenia wymaga fakt, iż w zakresie wydatków związanych z realizacją zadań z pomocy społecznej w rozdz. 852 14 nastąpił spadek o 16 %, zaś w rozdz. 852 95 wydatki związane z realizacją gorącego posiłku, zasiłków celowych i pomocy rzeczowej spadły o 24 % pomimo wzrostu kryterium dochodowego od 1 października 2015 r.

Tendencję wzrostową wykazują wydatki dotyczące:

- wypłaty dodatków energetycznych,
- ochrony zdrowia,

- pieczy zastępczej związane z zatrudnieniem koordynatorów pieczy zastępczej,
- składek zdrowotnych z tytułu wypłaty niektórych świadczeń,
- wzrostu wydatków na wynagrodzenia związanych z 2% podwyżką wyrównywaniem płac zasadniczych do najniższego wynagrodzenia.

Po raz pierwszy od wielu lat funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności - zadanie zlecone w 100% zostało sfinansowane z budżetu wojewody.

Szczegółową informację dotyczącą wykonania wydatków w podziale na poszczególne ich rodzaje (§) zawierać będzie sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Suwałki za 2015 r.

XI. PORÓWNAWCZA STRUKTURA ZATRUDNIENIA W LATACH 2014/2015

Lp.	Stanowisko	w przeliczeniu na pełen etat wg stanu na dzień 31 grudnia	
		2014	2015
1.	Dyrektor	1	1
2.	z-ca Dyrektora	1	1
DZIAŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY		9	9
3.	Główna księgowa	1	1
4.	z-ca Głównej księgowej	1	1
5.	Księgowa	5	5
6.	Kasjer	1	1
7.	Starszy inspektor	1	1
DZIAŁ KADR I ADMINISTRACJI		15	13
8.	Kierownik	1	1
9.	Pomoc administracyjna	4	4
10.	Sprzątająca	1	1
11.	Inspektor	2	1
12.	Goniec	4	3
13.	Informatyk	2	2
14.	Konserwator-kierowca	1	1
DZIAŁ POMOCY INSTYTUCJONALNEJ I INNYCH ŚWIADCZEŃ		60	57
15.	Kierownik	1	1
16.	Aspirant pracy socjalnej	1	1
17.	Pracownik socjalny	2	2
18.	Inspektor	2	2
19.	Pomoc administracyjna	1	0
20.	Opiekunki	53	51
DZIAŁ POMOCY KRYZYSOWEJ		4	5,5
21.	Kierownik	1	1
22.	Psycholog	0,5	1
23.	Aspirant pracy socjalnej	1	1
24.	Pracownik socjalny	1	2
25.	Sprzątająca	0,5	0,5
DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ		37	35
26.	Kierownik	1	1
27.	Pracownik socjalny	34	32
28.	Asystent rodziny	2	2
DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ		6	12
29.	Kierownik	1	1
30.	Psycholog	1	1
31.	Pedagog	1	1

32.	Pracownik socjalny	1	1
33.	Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	1	6
34.	Specjalista pracy z rodziną	1	1
35.	Pomoc administracyjna	0	1
DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH		15	16
36.	Kierownik	1	1
37.	Inspektor	11	11
38.	Pomoc administracyjna	3	4
POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI		5	5,5
39.	Przewodnicząca	1	1
40.	Sekretarz zespołu	1	1
41.	Inspektor	2	2
42.	Pracownik socjalny	1	1
43.	Pomoc administracyjna	0	0,5
ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY		7	8,5
44.	Kierownik	1	1
45.	Terapeuta zajęciowy	4	5,5
46.	Psycholog	0,5	1
47.	Pedagog	0,5	0,5
48.	Pielęgniarka	0,5	0,5
49.	Opiekun	0,5	0
SPECJALISTA DS. POZYSKIWANIA FUNDUSZY I REALIZACJI PROJEKTÓW		0	1
Razem		160	164,5

XII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2016 ROK

Na podstawie rozpoznania potrzeb MOPS opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2016 rok, które zostały przedstawione w projekcie budżetu. Ośrodek realizuje zadania w oparciu o środki samorządowe, z dotacji celowej wojewody jak i pozyskuje z budżetu państwa w ramach dostępnych programów.

Stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej przedstawiają poniższe tabele

Rozdział 85201 „Placówki opiekuńczo - wychowawcze”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
155.578	220.734	Usamodzielnianie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej- zadanie własne powiatu. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące wypłaty pomocy z tytułu usamodzielnienia, tj. kontynuowanie nauki, jednorazowe świadczenia pieniężne oraz pomoc rzeczową wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo wychowawcze. Do procesu usamodzielnienia planuje się 30 wychowanków.
185.040	239.400	Pokrywanie kosztów pobytu dzieci z m. Suwałki w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie innych powiatów – zadanie własne powiatu. W instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywa 5 dzieci na terenie powiatu augustowskiego, białowieskiego i gołdapskiego. Środki zabezpieczają potrzeby w tym zakresie.
1.705.549	1.917.379	Koszty utrzymania placówki opiekuńczo wychowawczej w Suwałkach - zadanie własne powiatu. Zapewnienie opieki i

		wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży. Placówka liczy 30 miejsc, z tego 10 interwencyjnych oraz 20 socjalizacyjnych. Przyznane środki zaspokajają obecnie potrzeby.
--	--	--

Rozdział 85202 „domy pomocy społecznej

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
1.609.007	1.625.220	Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów - zadanie własne gminy. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące opłaty skierowanych mieszkańców Suwałk. Obecnie Miasto Suwałki ponosi koszty utrzymania 62 osoby. Obecnie 4 osoby oczekują na umieszczenie w dps dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Okres oczekiwania na umieszczenie w tego typu domach wynosi średnio ok.2 lat. Szacuje się braki na kwotę 94 tys. zł.
6.395.475	6.414.592	Koszty utrzymania Domu Pomocy Społecznej w Suwałkach - Zdanie własne powiatu – prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Placówka liczy 195 miejsc, w tym 47 osób dotowanych z budżetu wojewody i 148 dotowanych przez gminy kierujące. Miasto Suwałki zobowiązane jest do pokrywania kosztu pobytu 88 osób skierowanych po 1 stycznia 2004 r. Na umieszczenie obecnie oczekuje 5 mieszkańców naszego miasta. Ich pobyt należy szacować na ok. 10 osobo/miesiący, w związku z czym należy zabezpieczyć środki finansowe na ich utrzymanie w wysokości ok. 140.865 zł. Bieżące koszty utrzymania jednostki zostały uwzględnione w przyznanym budżecie. Okres oczekiwania na przyjęcie do DPS Kalina wynosi ok. 3 miesiąca.

Rozdział 85203 „Środowiskowe domy samopomocy”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
810.587 (435.966-MOPS 374.621- ngo)	846.000 (456.000 – MOPS 390.000 – ngo)	prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie -zadanie zlecone gminie. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. 23 Października 20 liczący 35 miejsc prowadzi MOPS Zlecenie zadania ngo -Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Wojska Polskiego 9 – liczy 30 miejsc. Prowadzi ngo „Aktywni tak samo”. Przyznane środki pokrywają potrzeby związane z działalnością ośrodków w 85% Ośrodki wsparcia są środowiskową formą pomocy półstacjonarnej, służącą utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji

Rozdział 85204 „Piecza zastępcza”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.856.607	3.074.876	<p>zadanie własne powiatu określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na samorządy obowiązek wypłaty pomocy z tytułu kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej, w tym ponoszenie kosztów za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym oraz rodzin pomocowych, świadczeń z tytułu usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodzinne formy pieczy zastępczej, opieki koordynatora, kosztów utrzymania lokali rodzin zawodowych, świadczeń związanych z wypoczynkiem oraz opieki koordynatora.</p> <p>Przyznane środki pokrywają potrzeby oraz pozwalają na stworzenie 1 rodziny zawodowej. Nie obejmują natomiast przewidzianego dodatku wychowawczego 500+</p>

Rozdział 85206 „Wspieranie rodziny”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
90.465	103.841	<p>Opieka asystenta rodziny – zadanie własne gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pracownik socjalny na podstawie dokonanego rozpoznania w środowisku może kierować wniosek do kierownika ops o objęcie rodziny naturalnej opieką asystenta rodziny, która przeżywa trudności opiekuńczo wychowawcze. Obecnie zatrudnianych jest 2 asystentów, którzy mogą obejmować opieką nie więcej niż po 15 rodzin. Wśród świadczeniobiorców występują 734 rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, zatem wskazane jest rozwijanie asystentury rodzinnej.</p>

Rozdział 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.255.208	1.894.000	<p>zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - zadanie własne gminy – Przyznane środki głównie przeznaczone są na pomoc o charakterze obligatoryjnym, tzn. zasiłki okresowe (przyznawane w wysokości 50 % różnicy kryterium dochodowego rodziny, a posiadanym dochodem). W roku 2015 wydatkowano na ten cel kwotę ok. 1,5 mln. zł. Przyznane środki z budżetu wojewody zabezpieczają potrzeby w 65 %. W tym stanie Ośrodek będzie monitorował sytuację i sukcesywnie występował o zwiększenie przyznanego budżetu. Zaangażowanie w styczniu na zasiłki i pomoc w naturze wyniosło 423.684 zł. W ramach przyznanego budżetu realizowany jest Miejski Program Osłony w Zakresie Ograniczania Skutków Niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2014 - 2020. Środki pozwalają w ograniczonym zakresie na prowadzenie doraźnych działań osłonowych poprzez przyznawanie zasiłków celowych, np. na zakup leków, opału itp.</p>

Rozdział 85216 „Zasiłki stale”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.192.147	1.430.000	<p>Zasiłki stale - zadanie własne gminy. Średniorocznie z zasiłków stałych korzysta śr. 545 osób niepełnosprawnych. W 2015 r. odnotowano spadek świadczeniobiorców spowodowany nabyciem uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych. Na dzień 1 stycznia zaangażowanie środków na wypłatę świadczeń</p>

		wyniosło 2.024.379 zł. Przyznane środki zaspokajają w 71 % potrzeby w tym zakresie. MOPS monitoruje na bieżąco sytuację, a w przypadku wystąpienia możliwości pozyskania środków od wojewody złoży stosowne wnioski.
--	--	--

Rozdział 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
4.665.404	4.645.772	Zdanie własne gminy/powiatu – środki przeznaczone na utrzymanie infrastruktury MOPS oraz obsługę zadań należących do właściwości Ośrodka pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, organizatora pieczy zastępczej oraz innych zadań zleconych Ośrodkowi. Środki nie zabezpieczają potrzeb w zakresie szkoleń związanych z zapewnieniem superwizji pracownikom socjalnym.

Rozdział 85220 „Mieszkania chronione”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
38.829	39.220	Zadanie własne powiatu - zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych , którzy osiedlają się na terenie miasta Suwałki. Na terenie miasta funkcjonują 4 mieszkania dla 11 osób. Potrzeby w tym zakresie na 2016 rok są zaspokojone.

Rozdział 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
1.880.413	1.980.747	Zadanie zlecone i własne gminy – zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby 240 osób wymagających usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Rozdział 85295 „Pozostała działalność”

Wykonanie w 2015 r. w zł	Przyznane środki na 2016 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
2.158.486	2.168.688	Programu wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 realizowany jest poprzez wydawanie gorącego posiłku, w szczególności niepełnosprawnym chorym oraz dzieciom i młodzieży szkolnej. Daje również możliwość obejmowania posiłkiem głodnych dzieci przez dyrektorów szkół w wysokości 20% ogółu żywionych dzieci w danym okresie na podstawie decyzji MOPS. Ponadto pomoc realizowana jest w formie dowozu posiłku, pomocy rzeczowej w oraz zasiłków celowych. Ok. 4,9 tys. osób wymaga pomocy w zabezpieczeniu posiłku bądź środków na podstawowe potrzeby życiowe. Odnotowano spadek świadczeniobiorców. Przyznane środki z budżetu wojewody zabezpieczają potrzeby w tym zakresie w 60%. Pozostałe 40% pokrywane jest z budżetu samorządowego. Przyznane środki pozwalają na organizację prac społecznie użytecznych, a także realizację Programu PAI.

Wnioski płynące z przedstawionych potrzeb wskazują na potrzebę dalszego rozwoju form wsparcia i rozwoju instrumentów w pracy socjalnej (w tym asystentury rodzinnej).

Przedstawione sprawozdanie obejmuje szeroki zakres działalności Miejskiego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Suwałkach. Realizuje on bowiem zadania pomocy społecznej, na poziomie gminy jak i powiatu, a także z zakresu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Od 2012 r. jest jednocześnie Organizatorem Pieczy Zastępczej.

Ponadto realizuje szereg innych zadań z zakresu polityki społecznej, m.in.:

- obsługa Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o niepełnosprawności,
- wypłata dodatków mieszkaniowych od 1 stycznia 2016 r.,
- wypłata dodatków energetycznych,
- wypłata świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- obejmowanie ubezpieczeniem zdrowotnym w trybie decyzji administracyjnej osób nieubezpieczonych.

Tak więc zadania ośrodka można podzielić na zadania o charakterze pomocowym, aktywizacyjnym, promocyjnym, szkoleniowym, organizacyjnym, opiniotwórczym, sprawozdawczym i nadzorczym.

W tym stanie doskonalono formy współpracy różnych instytucji, w tym pomocy społecznej, a także zasady współdziałania z sądem, czy szkołami.

Nowe zadania i zmieniające się regulacje prawne są dla wszystkich pracowników dużym wyzwaniem, ciągła nowelizacja ustaw nie stanowi stabilnej podstawy prawnej utrudniając jednocześnie należyte wykonywanie zadań.

Wdrażając zadania Ośrodek napotyka często na bariery finansowe i organizacyjne. Zbyt niskie koszty obsługi nowych zadań powodują obciążenie dotychczasowych pracowników.